

**ព្រឹត្តិបត្រ
Newsletter**

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជម្ងឺគ្រុនចាញ់

ជាតិស៊ីតសាស្ត្រ ពណ៌កសាស្ត្រ

**National Center for Parasitology
Entomology and Malaria Control**

ឆ្នាំទី ២ លេខ ៤ • Volume 2, Issue 4

កញ្ញា- វិច្ឆិកា ២០០៧ • September- November 2007

N° 04

KAHP re-donates Microscope and De-worming Drugs to CNM

The continuing donation from KAHP (Korea Association of Health Promotion) and KOICA (Korea International Cooperation Agency) of supplies like Praziquantel Tab (600mg), Albendazole Tab (400mg) and Medical Devices/Supplies to CNM has starkly

improved health status among primary school children in Cambodia. In addition, the donation is for producing health-promoting bits and pieces: T-shirts, posters, leaflets and billboards for disseminating along primary schools.

Under the strong support and firm collaboration with the Ministry of Health, Ministry of Education, NGOs and other local organization, all the primary school children have received de-worming tablets with the coverage increased by 79% to 95% in 2003 to 2006 respectively.

Through monitoring in the whole coun

Group Photo

try by collaborating with KAHP, the prevalence of intestinal worms has reduced remarkably making Cambodia the first country in Asia to have reached the WHO's target for 2010. This is due to good roles and responsibilities played at all the levels from grass-root to the top.

Basically, de-worming program has been administered to school children in 24 provinces every six months (twice yearly). Owing to this, students are seen healthier and class-missing rate is diminishing. Thanks to the aid from all partners as well as royal government of Cambodia. ■

Many Thanks To

Dynamic Pharma Co.Ltd's Handover of 100 bottles of Haemacell to CNM on July 4, 2007

Right: Mr. Mathew H. Magenheim

Mathew H. Magenheim, Country Coordinator in Cambodia donated 200 boxes (2000 bottles) of Intravenous fluid-Haemacell (500ml) to CNM on July 10, 2007 as a donation to Dengue control program. This is the aid from Clinton Foundation HIV/AIDS Initiative.

An Appeal from CNM's Director

Dengue Fever

Up to July 2007, there were approximately 19,502 dengue cases which took 234 children's lives.

It is time now to appeal to all the people, organizations, philanthropists, business people both private and public sector living in rural and urban areas of Cambodia to do their contribution either in cash or kind whatever way you like to control the dengue outbreak in the country for saving the lives

of many poor people including children living in Cambodia. The government is doing its best to thwart the situation with lots of emergency activities going on in the high risk/risk areas as a priority as a dengue control program. The donation will be duly acknowledged and will be received by **H.E Dr. Duong Socheat, Director of CNM, contact phone: (855-12)-815950. Email: socheatd@cnm.gov.kh / d_socheat@yahoo.com**

មាតិកាព័ត៌មាន Contents

inside

- ទិវាជួនាភារប្រយុទ្ធនឹងជម្ងឺគ្រុនចាញ់ ២០០៧ / Malaria Day.....2
- CNM ទទួលបានអំណោយមុងចំនួន ៣០ ០០០ ពិកម្រិតជំនួយមនុស្សធម៌យោធាសហរដ្ឋអាមេរិក /US Military Donates 30,000 nets to CNM.....2
- National Dengue Campaign Day.....3
- Marching to Combat DHF.....3
- សន្និបាតបូកសរុបការងារមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជម្ងឺគ្រុនចាញ់ ឆ្នាំ២០០៦ /Annual National Malaria Conference 20064
- What is Health Edu / Health Pro.....5
- សិក្ខាសាលារៀបចំស្រូវកៅស៊ូស្រាវជ្រាវអភិបាលកិច្ចអប់រំសុខភាព /Workshop on Monitoring Guideline for Health Education6
- ការបណ្តុះបណ្តាលអប់រំសុខភាពអំពីជម្ងឺគ្រុនចាញ់ដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តក្នុង ក្រុងកែប.....6
- ទិវាបង្ក្រាបកាត់ការចម្លងជម្ងឺគ្រុនឈាមដោយប្រើថ្នាំ VectoBac WG./ Launch of Dengue Control Using VectoBac WG Larvicide.....7
- ការបណ្តុះបណ្តាលមេរៀនសារឡើងវិញដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តក្នុងស្រុកអូរជុំ /Refresher Training Course to VHVs in Ochum 8
- Training to School Teachers..... 8
- សំរិទ្ធិច្រក /Jokes.....8

Quarterly Bilingual Newsletter: Khmer and English

ទិវាយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ២០០៧

ឆ្នាំនេះក៏ដូចជាក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅដែរ ទិវាយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ត្រូវបានក្រសួងសុខាភិបាល និងមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ក្រោមគំរោងជំនួយពីមូលនិធិសកល ជុំទី៤ រៀបចំធ្វើឡើងក្នុងគោលដៅដើម្បីផ្សព្វផ្សាយការយល់ដឹងពីជំងឺគ្រុនចាញ់ដល់ប្រជាជន នៅតាមតំបន់ប្រឈមមុខទៅនឹងការឆ្លងជំងឺគ្រុនចាញ់ខ្ពស់ ក្នុងន័យចប់ស្តាតអត្រា និង អត្រាស្លាប់ដែលបណ្តាលមកពីជំងឺនេះ ។ គួរកត់សំគាល់ផងដែរថា ចំនួនករណីស្លាប់ដោយ គ្រុនចាញ់ក៏មានការកើនឡើងប្រហាក់ប្រហែល ៣៣% បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០០៥ ដែលគិតជាចំនួនករណី គិតពី ២៥៦ ដល់ ៣៥៦ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ។ ឯអត្រាស្លាប់នៃជំងឺគ្រុនចាញ់ មានការកើនឡើងគួរអោយកត់សំគាល់ គិតពី ២,១៩ ដល់ ២,៨១ ក្នុងប្រជាជន ១០០ ០០០ នាក់ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ ផ្ទុយមកវិញអត្រាសមាមាត្រស្លាប់នៃជំងឺគ្រុនចាញ់ធ្ងន់ធ្ងរទាំងអស់ មានការថយចុះបន្តិច មកនៅត្រឹម ៧,៩% ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ (១០,៤% ក្នុងឆ្នាំ ២០០៥) ។

ខេត្តគោលដៅចំនួន១៩ខេត្ត (លើកលែងតែខេត្ត តាកែវ, កណ្តាល, ព្រៃវែង, ស្វាយរៀង និង ក្រុងភ្នំពេញ) ត្រូវបានរៀបចំអោយប្រារព្ធទិវានេះឡើងក្រោមប្រធានបទបី គឺ (១) យើងទាំងអស់គ្នារួមគ្នាប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ (២) ប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ត្រូវតែសំរាន្ត ក្នុងមុងជ្រលក់ថ្នាំការពារជំងឺគ្រុនចាញ់ (៣) សំរាន្តក្នុងមុងជ្រលក់ថ្នាំការពាររូបអ្នកនិង គ្រួសារអ្នកអោយជៀសផុតពីជំងឺគ្រុនចាញ់ ។ ក្នុងទិវានេះ មានកិច្ចសហការណ៍ចូលរួមពី បណ្តាអង្គការដៃគូនានា, អភិបាលខេត្ត, អភិបាលស្រុក, មន្ត្រីរាជការ, មន្ត្រីប៉ូលីស, ព្រះសង្ឃ, អ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិ, សិស្សានុសិស្ស និងប្រជាជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាននៅតាមភូមិផ្សេងៗជាច្រើន ។ ដោយឡែក នៅក្នុងខេត្តក្រចេះ មានការអញ្ជើញចូលរួមផ្ទាល់ក្រោមអធិបតីភាព ឯ.ឧ វេជ្ជ ម៉ម ប៊ុនហេង រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល និង ឯ.ឧ វេជ្ជ ខ្យង សុជាតិ ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ។ រីឯនៅក្នុងខេត្តពោធិ៍សាត់ ស្រុកវាលវែង ក៏មានការ អញ្ជើញចូលរួមក្រោមអធិបតីភាពពី ឯ.ឧ សាស្ត្រាចារ្យ អេង ហួត រដ្ឋលេខាធិការក្រសួង-សុខាភិបាលផងដែរ ។ សូមបញ្ជាក់ថា នៅក្នុងទិវានេះ ក៏មានការដង្ហែជាកូនយាត្រា និងស្រែក ជ័យយោសអបអរសាទរដល់ទិវាប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់នៅតាមភូមិនានា ។ ■

Malaria Campaign Day 2007

Like every year, the campaign day for malaria control has been organized by Ministry of Health and National Malaria Center under the aid from Global Fund, Round 4. Its objective is to disseminate malaria understanding to the community at risk and to hinder morbidity and mortality of this disease. It is noted that death cases of malaria jumped to 33% with 396 cases in 2006 compared to 256 cases in 2005. In 2006 the mortality rate increased amazingly from 2.19 to 2.81 among 100 000 population; on the contrary, proportion rate of malaria severe cases has moderately plummeted to 7.9% (10.4% in 2005).

The drive has been launched in 19 target provinces (except Takeo, Kandal, Prey Veng, Svay Rieng and Phnom Penh) under 3 topics: (1) We work together to combat malaria (2) To fight malaria is to sleep under the impregnated net (3) Sleeping under the net can drive away malaria. On the occasion, there was a flood of participants from NGOs and distinguished guests from different walks of life: provincial governors, district governors, government workers, military police, monks, VHV's, students and residents. Particularly, H.E. Dr. Mam Bun Heng, Secretary of State for MoH and H.E. Dr. Duong Socheat, Director of CNM attended as honorary guests in malaria day at Kratie province whereas H.E Prof. Eng Huot, Secretary of State for MoH, participated at Viel Veng, Pursat province. Besides, during the occasion, there was a march with loudspeakers blared out speeches of slogans to malaria control along residential areas. ■

CNM ទទួលបានអំណោយមុខចំនួន ៣០ ០០០ មុង ពីកម្មវិធីជំនួយមនុស្សធម៌យោធាសហរដ្ឋអាមេរិក

ជារៀងរាល់ឆ្នាំជំនួយមនុស្សធម៌យោធាសហរដ្ឋអាមេរិកតែងតែយកចិត្តទុកដាក់ ផ្តល់ជំនួយដល់មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ជាញឹកញយ ។ នេះជា លើកទី៣ហើយនៅក្នុងឆ្នាំនេះ ដែលអំណោយត្រូវបានផ្តល់ជូនតាមរយះស្ថានទូត អាមេរិកប្រចាំនៅកម្ពុជា ។ ជាក់ស្តែងនៅរសៀលថ្ងៃសុក្រទី ១៣ កក្កដា លោកវរសេនីយ៍ត្រី គ្រីស្តូហ្វឺរ មីលស៍ (Maj. Christopher D. Mills) ប្រធានការិយាល័យសហប្រតិបត្តិការណ៍យោធាសហរដ្ឋអាមេរិក បានធ្វើការ ប្រគល់អំណោយ ដោយផ្ទាល់ដល់នាយកមជ្ឈមណ្ឌល នូវមុងបន្ថែមចំនួន ១០ ០០០ មុងទៀត ។ ជានិច្ច នៅក្នុងឆ្នាំនេះ ចំនួនមុងដែលមជ្ឈមណ្ឌលទទួល បានមានចំនួន ៣០ ០០០ មុង ។ លោកគ្រីស្តូហ្វឺរ បានមានប្រសាសន៍ថា ជាការ ពិតណាស់ ជំងឺគ្រុនចាញ់គឺជាជំងឺដែលយើងអាចការពារបាន ដូច្នេះយើងត្រូវ តែធ្វើការការពារដោយគ្រាន់តែអោយប្រជាជនត្រូវចេះសំរាន្តក្នុងមុង ។ ឯ ឧ. វេជ្ជ ខ្យង សុជាតិ នាយកមជ្ឈមណ្ឌលគ្រុនចាញ់ បានបញ្ជាក់ថា "នៅឆ្នាំនេះដោយ យើងពុំសូវទទួលបានមុងថ្មី ទើបយើងធ្វើការជ្រលក់មុងចាស់ឡើងវិញបាន ចំនួនយ៉ាងច្រើន" ។ ឯកឧត្តមបានបន្ថែមថា ខេត្តដែលនៅតែយឺតយ៉ាវដោយជំងឺ គ្រុនចាញ់ច្រើនជាងគេគឺ ខេត្តពោធិ៍សាត់, បន្ទាយមានជ័យ, ឧត្តរមានជ័យ, បាត់ដំបង, សៀមរាប, រតនៈគីរី និង មណ្ឌលគីរី ។ ■

US Military Donates 30,000 nets to CNM

This year the US military humanitarian program donates 30,000 bednets to National Malaria Center (CNM), the third US donation to CNM since the beginning of 2007 via Cambodia-based US embassy. On July 13, Major Christopher D. Mills, Chief of US Military Cooperation Office handed over 10,000 additional bednets to CNM. In total, this year CNM has received 30,000 nets. Malaria is a kind of disease which can be prevented by sleeping under the net, Maj. Christopher said. This year, the nets have considerably re-impregnated owing to the dearth of the new nets, H.E. Dr. Duong Socheat denoted. Malaria is still threatening to people's health in far-flung provincial areas as in Pursat, Banteay Meanchey, Ud-dormeanchey, Battambang, Siem Reap and north-east provinces of the country in Rattanakiri and Modulkiri, he added. ■

National Dengue Campaign Day

Dengue is one of the leading causes of hospitalization and death among children in at least eight tropical Asian countries including Cambodia. In Cambodia, the disease is hyper-endemic with outbreaks occurring in a 2-3 year cyclical pattern, usually during the rainy season. The epidemic potential of the disease, its high mortality rate among children, its high incidence among poorest urban populations and the increasing spread to rural areas represent a constant threat to public health in this country.

The recent alarming dengue hike poses deep concerns and in need of prompt preventive action. Although such a grave cause of this setting has plagued in earlier time than expected, yet its actual peak will highly erupt in July-August.

On June 15, the Ministry of Health has designated to launch a National Dengue

Campaign Day which its main objective is to create awareness and education to the community about dengue fever and the control of the disease. The event was held

in Baktouk Secondary School with the honorary participation from H.E Dr.Mam Bun Heng, Secretary of State for MoH, and H.E Mab Sarin, Deputy governor of the municipality, WHO representative, International Federation

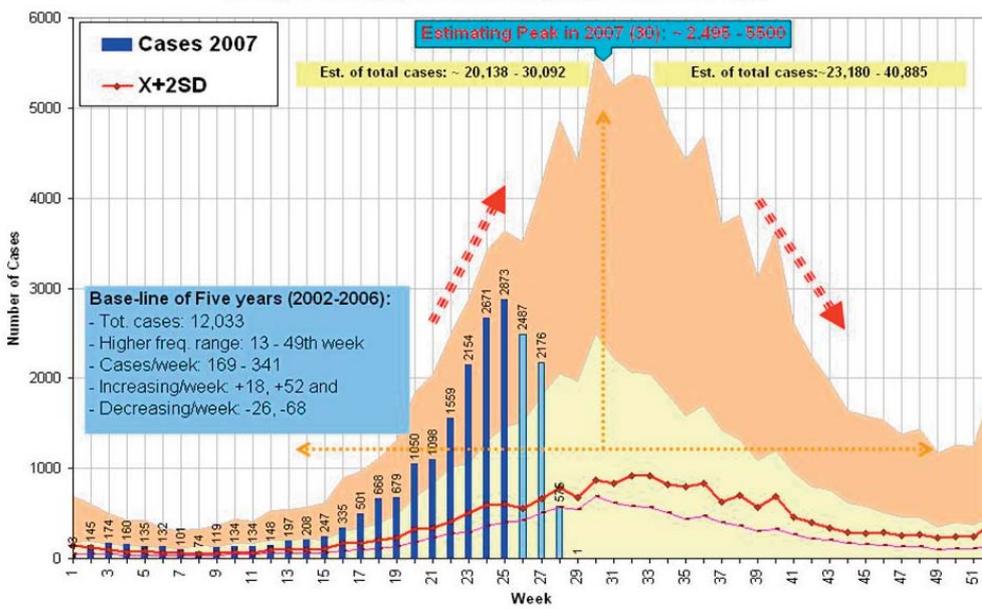
Red cross Representative, distinguished guests and throngs of primary school students. Dengue Day was held under the title: "Without larvae, devoid of tiger mosquito, no dengue." H.E Mam Bun Heng assumed that early this year and up to June 2007, there were approximately 7,401 dengue cases which took 120 children's lives and he also requested that all parents, teachers and all walks of life be vigilant

Up to July 2007, there were approximately 19,502 dengue cases which took 234 children's lives.

about their children and keep watch to do away with Aedes mosquito breeding sites, discarded containers and other unnecessary water storages. Dr. Michael J.O'Leary, WHO representative also appealed to school teachers, community leaders, monks, volunteers and women's groups to disseminate to their community on the dengue prevention-related information they acquired.

Weekly Cases Reported of Dengue in Cambodia 2007

Approaching to the end of the occasion, there were model acts of putting Abate and guppy fish, washing water jars and burying unwanted containers. Lastly all the participants accompanied the honorable quests and purposefully marched to Borei Keila squatter in order to disseminate and ask residents on dengue health awareness. ■

Marching to Combat Dengue Fever

Dengue campaign under the rubric of 'Combat DHF to protect you and your family' was held on July 4th, 2007 in the wake of dengue outbreak during the onset of rainy season which has truly posed dire concerns among people nationwide. The complication of Dengue contraction is so ominous menacing people's well-being especially among young children. This is the third time campaign initiated by SC Johnson Company in collaboration with CNM and Ministry of Health to launch the parade aiming to annihilate the illness.

During this occasion, there was an honored participation from H.E. Dr. Duong Socheat, director of CNM, Mr. Kim Savuth, Deputy Director of Municipality Cabinet, Mr. Pen Sareoun, Chief of Educational Health Department. Myriads of students in around 1200 from three different primary schools in the city- Bac Touk, Wat Koh and Chey ChumNeash took part in the walking procession from Mohamontrey monastery heading to HunSen Park

(approx 3 km walk). In the event, five boxes of insecticide spray product (Lavender), five boxes of mosquito coil product (Lavender) and ten boxes of RAID and OFF for KIDS mosquito repellent were donated to CNM for making use of Dengue eradication. Mr. Iv Kim-suor, representative from Camobodia-based SC Johnson company expressed his feeling and concerns to the current dengue incident and that his action teamwork is going to organize an awareness campaign in seven prefectures in Phnom Penh to alert citizen about such a malady. ■

Annual National Malaria Conference 2006

An annual National Malaria Conference 2006 held in Golden Sea Hotel, Sihanouk Ville from 9th to 11th, April 2007 with the support from MoH, GFATM, WHO, HSSP, CNM underwent in a successful manner gaining in all aspects both qualitatively and quantitatively. In the first two days there were very hectic individual presentations relevant to the attainments, and some bottlenecks made by all partners. The presentations were actively chaired by the experts.

The conference was opened by H.E. Prof. Eng Huot, Secretary of State, MoH. He expressed his impression to the status of the conference with a big gathering in around 250 participants from different organizations such as UN, NGOs, MoH,

the malaria situation. He voiced thanks to the Director of CNM for conducting such a momentous conference in this city.

Dr. Chang Moh Seng, WHO representative narrated the current nitty-gritty of malaria condition in the country and hoped the CNM would be successful in malaria rollback in the following years. During the talks, it is noted that inaccessibility of internet facility is a core point which hindered delivering of reports on time. The feasibility and budget problem posed by MoEYS during the conference were put on the table but will be tackled later on. Also the presence of PR from MoH helped alert all participants to fulfil proper implementation in due course under GF's malaria program which will need mutual

សន្និដ្ឋានបូកសរុបការងារមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ

សន្និដ្ឋានបូកសរុបការងារមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ ប្រយុទ្ធនឹងជំងឺ គ្រុនចាញ់ ឆ្នាំ២០០៦ ដែលគាំទ្រដោយ MoH, GFATM, WHO, HSSP, CNM ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅសណ្ឋាគារ Golden Sea ក្រុងព្រះសីហនុកាលពីថ្ងៃទី ៩-១១ មេសា ២០០៧ កន្លងទៅនោះ គឺទទួលបានជោគជ័យ ទាំងបរិមាណនិងគុណភាព។ ក្នុងរយៈពេល២ថ្ងៃ តំបូងក្នុងអង្គសន្និដ្ឋាន មានភាពសកម្មបំផុត ដែលក្នុង នោះមានការបង្ហាញបទឧទ្ទេសផ្សេងៗ នូវសមិទ្ធផល និង បញ្ហានានាដែលបានជួបប្រទះពីបណ្តាដៃគូដែល ពាក់ព័ន្ធ។

etc. During the inauguration, his excellency exhorted the efforts made by the CNM in bringing about this energetic conference and suggested all implementers to work harder for the improvement of malaria situation in the country. Then H.E Dr. Duong Socheat, Director of CNM addressed his speech as a welcoming to all the participants. Similarly Deputy Governor of Sihanouk Ville H.E Sbornng Sarath who was on the dais said that so far, lots of efforts have been taken in this city and that PHD staff are exerting endearvour to better

coordination and cooperation from all SRs and SSRs on the lines of GF, the funding agency. There was the presence of H.E Dr.Mam Bun Heng, Secretary of State, MoH in a closing day. He made immense satisfactory comments for the presence of all concerned participants especially all the PHD staff who are play ing a key role in combating malaria in the country. There was also a lucky draw picking initiated by CNM at the end of the day and the conference ended with a state of euphoria. ■

៦.២ សាស្ត្រាចារ្យ អេង ហួត រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសុខាភិបាល បានចូលរួមបើកនិងផ្តើម ចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងអង្គសន្និដ្ឋាន ដែលមានអ្នកចូល រួមប្រមាណជាង ២៥០នាក់ មកពីបណ្តាអង្គការ នានាដូចជា UN, NGOs, MoH ។ ៦.៣ បានជំរុញកិច្ចប្រឹងប្រែងទាំងឡាយដែលស្តែង ចេញពីកិច្ចខំប្រឹងប្រែងរបស់មជ្ឈមណ្ឌលក្នុងការ រៀបចំអង្គសន្និដ្ឋាននេះឡើង និងស្នើរអោយដៃគូ អនុវត្តន៍ទាំងអស់ប្រឹងប្រែងដើម្បីធ្វើអោយស្ថានភាព ជំងឺគ្រុនចាញ់ក្នុងប្រទេសបានប្រសើរឡើង។ បន្ទាប់ មក ៦.៤ វេជ្ជ ខួង សុជាតិ នាយកមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ ប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ក៏បានផ្តើមសុន្ទរកថាស្វា គមន៍ចំពោះអ្នកចូលរួមទាំងអស់ផងដែរ។ ស្រប ពេលជាមួយគ្នានោះ ៦.៥ ស្ប៉ាង សារ៉ាត់ អភិបាល រងក្រុងព្រះសីហនុ បានរៀបរាប់ពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ជាច្រើន ដែលអនុវត្តកន្លងមកក្នុងក្រុងព្រះសីហនុ ហើយថាបុគ្គលិកមន្ទីរសុខាភិបាលកំពុងតែពុះពារ ខ្លះខ្លាំងធ្វើយ៉ាងណាអោយស្ថានភាពជំងឺគ្រុនចាញ់ បានប្រសើរឡើង។ ៦.៦ ក៏បានសំដែងនូវអំណរគុណ

What is Health Education /Health Promotion

By Kotta Rao

ចំពោះនាយកមជ្ឈមណ្ឌល ដែលបានរៀបចំសន្និដ្ឋាន ដ៏មានសារៈសំខាន់នេះឡើងក្នុងក្រុងព្រះសីហនុនេះ ។
លោក វេជ្ជ ចាន់ ម៉ូសង, តំណាងមកពីអង្គការ សុខភាពពិភពលោក បានពន្យល់ពីស្ថានភាពជំងឺគ្រុន ចាញ់ដែលកើតមានឡើងនាពេលបច្ចុប្បន្ន ហើយ លោកសង្ឃឹមថា មជ្ឈមណ្ឌលនិងទទួលបានជោគជ័យ នាឆ្នាំខាងមុខ ក្នុងការលុបបំបាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់ ។ ក្នុងកិច្ចពិភាក្សានោះ គេសង្កេតឃើញបញ្ហាផ្នែកអាំង ទែណែតគឺជាចំណុចមួយ ដែលរាំងស្ទះយឺតយ៉ាវដល់ ការបញ្ជូនរបាយការណ៍អោយបានទាន់ពេល ។ បញ្ហាទទួលបាននិងថវិកាដែលលើកឡើងរបស់ក្រសួង

Health Education and Health Promotion are important in the prevention and promotion of health through changes in health behaviour with low cost at community level. Health is always influenced by some factors such as non-behavioral which can't be changed (genetic) and which are under individual control or operate at family and community (can be changed). Some are cultural too. Sometimes influencing factors can be due to individual behavior /lifestyle, health care system of a country or environment. Under environment, climate is an important influencing factor (for instance, prevalence of malaria is more in rainy season).

Improvement of health includes discussions on social concerns such as social justice and poverty. Alma Ata (a Russian city) of Health Declaration speaks about health education for prevention. Promotion of health and prevention of disease will involve changes in human behavior. Prevention generally is primary when early signs are seen. Process of surveying community with tests to detect diseases at an early stage (Screening) also requires health education to encourage people to attend for screening.

Health behaviour plays an important role in prevention, control, treatment, and rehabilitation processes of most health problems. Health promotion creates supportive environments by addressing protection /conservation of natural and built environments /resources. It empowers communities on health matters by providing IEC for health and enhancing life skills towards personal and social development. It helps in lifelong learning for being healthy.

Promotion of health and prevention of disease will involve changes in human behavior. Prevention generally is primary when early signs are seen.

Though community should be left to make its own decision to be healthy, health promotion has to play a role to suggest about new innovations /practices that are happening in health sector for taking appropriate decisions by community members. Health education

is used in the form of IEC on communicative activities (nowadays called BCC) with creating suitable environment for change.

Social marketing, social mobilization with mass media during campaigns, extension programs etc...In all health promotion activities communication is an essential part to communicate effectively from time to time to community on health related aspects.

The approaches to ensure health behaviours in the community are Persuasion approach (where community is forced to follow which is suitable during emergencies) and Decision Making approach (where facilitation for decision making is done by health personnel).

While doing communication activities we can involve right people e.g. teachers, youth leaders, employers, politicians, musicians etc. We should also need to decide on the best way of reaching the intended audience e.g. children through schools, general population through mass media, messages through face to face communication. A valuable resource to work through on health education/health promotion is engaging local volunteers as community health workers and health personnel need to select right method while doing health education e.g. field visits/small projects for children in schools. The health education program can be intensive-lasting for small periods or long-lasting integrating with ongoing program.

The CNM has lot of activity in the malaria program in the country with financial support from GFATM by the way of health education both in schools and in the community in the form of IEC materials and mass media for health promotion and prevention of disease along with the activities for treatment with fixed targets of progress. ■

CM's IEC Materials

អប់រំត្រូវបានយកមកពិភាក្សា តែនឹងត្រូវដោះស្រាយ នាពេលក្រោយទៀត ។ វត្តមានរបស់មន្ត្រីក្រសួង សុខាភិបាលនាពេលចុងបញ្ចប់អង្គសន្និដ្ឋាន បានពញ្ជាក់ អារម្មណ៍អ្នកចូលរួមទាំងអស់ក្នុងការអនុវត្តន៍អោយ បានត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេលក្រោមកម្មវិធីមូលនិធិ សកលក្នុងប្រទេស ដោយនោះទាមទារអោយមាន កិច្ចសហការណ៍ និងប្រតិបត្តិការណ៍ពី SRs និង SSRs ទាំងអស់ស្របតាមភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយរបស់ មូលនិធិសកល ។

អង្គសន្និដ្ឋាន បានបញ្ចប់ទៅក្នុងបរិយាកាសដ៏ រីករាយ ។ នៅថ្ងៃនោះគេសង្កេតឃើញមានការចាប់ ឆ្លោតយករង្វាន់ផ្សេងៗជាច្រើន ដែលរៀបចំឡើង ដោយមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ។ នៅថ្ងៃនោះដែរ មានវត្តមានរបស់ ឯ.ឧ វេជ្ជ ម៉ម ប៊ុន ហេង, រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល ថ្លែង សុន្ទរកថាបិទអង្គសន្និដ្ឋាន ហើយឯកឧត្តមបានសំដែង នូវកិត្តិសោមនស្សរីករាយបំផុតចំពោះវត្តមាននៃអ្នក ចូលរួមទាំងអស់ ជាពិសេសបុគ្គលិកមន្ទីរសុខាភិបាល ខេត្តនានាដែលបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការលុប បំបាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់នៅក្នុងប្រទេស ។ ■

Dispatching leaflet to school children

សិក្ខាសាលាស្តីពីការរៀបចំសេចក្តីណែនាំអភិបាលកិច្ចអប់រំសុខភាពសំរាប់គ្រូគ្រប់រូបនិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានាជាដៃគូ

Workshop on Monitoring Guideline for Health Education, National Level and NGOs Partner

កាលពីថ្ងៃទី៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៧កន្លងទៅ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ បានរៀបចំសិក្ខាសាលារយៈពេល១ថ្ងៃ ស្តីពីការរៀបចំសេចក្តីណែនាំអភិបាលកិច្ចអប់រំសុខភាព។ សិក្ខាសាលានេះ មានការអញ្ជើញចូលរួមជាភិក្ខុយសពី ៦ ខ. វេជ្ជ ខ្យង សុជាតិ ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ប៉ារ៉ាស៊ីតសាស្ត្រ និង បាណកសាស្ត្រ ព្រមទាំងការចូលរួមយ៉ាងសម្រាប់សម្រាប់ពិពណ៌នាមកពីបណ្តាថ្នាក់ក្រសួង, អង្គការ និងខេត្តនានាជាដៃគូ ។ សិក្ខាសាលានេះមានអត្ថន័យសំខាន់បំផុតគឺ ក្នុងទិសដៅរៀបចំ និង ធ្វើបញ្ចប់នូវកងរដ្ឋសំរាប់ការពិនិត្យតាមដានការអប់រំបង្ការជំងឺគ្រុនចាញ់ សំរាប់គ្រូបង្រៀន, សិស្សសាលា, អ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិ និង សហគមន៍ ។ ការជួបជុំគ្នាក្នុងអង្គសិក្ខាសាលានាពេលនោះ និយាយជាមួយ គឺដើម្បីប្រមូលនូវមតិយោបល់ និងធ្វើកំណែប្រែផ្សេងៗនូវកងរដ្ឋសំរាប់អោយទៅជាតំរូវបង្គោលមួយ ដើម្បីប្រើប្រាស់ជាទូទៅនិងនិយាយដោយឡែក ក្នុងន័យដើម្បីវាស់កំរិតយល់ដឹងប្រជាជននៅតាមសហគមន៍ និងលើកកម្ពស់លទ្ធភាពការពារអោយបានទៅដល់ប្រជាជនដែលប្រឈមមុខនឹងគ្រោះថ្នាក់ដោយជំងឺគ្រុនចាញ់នេះ ។

National Malaria Center organized a one-day workshop on 3rd, May 2007 on monitoring guidelines for health education with the honored partaking from H.E. Dr. Duong Socheat, Director of National Center for Parasitology, Entomology and Malaria Control with energetic involvement from national level representatives, NGOs and partners from provinces. It is a very significant workshop targeting to prepare and finalize monitoring checklists for teachers, primary school children, VHVs and community. In general, this gathering is to share ideas among participants on several modifications on a sample of standardized checklist to be commonly used and in particular, to measure level of understanding of people in the community in order to alleviate health care possibility accessible to those who are at risk of malaria.

ក្នុងអង្គសិក្ខាសាលា លោកវេជ្ជ, ជា ម្ចាស់ នាយករងមជ្ឈមណ្ឌលគ្រុនចាញ់ បានផ្តល់អនុសាសន៍ សូមអោយមានការបែងចែកមុខ និងសំភារៈអប់រំសុខភាពនៅតាមតំបន់គោលដៅផ្សេងៗ ។ នេះគឺដើម្បីសំរួលអោយកាន់តែមានភាពប្រសើរឡើងផ្នែកអភិបាលកិច្ច ។ លោកបានបន្ថែមថា យើងមិនអាចបំពេញភារៈកិច្ចផ្នែកអភិបាលកិច្ចបានទេ លើកលែងតែទាំងនោះមិនទទួលបាននូវសំភារៈអប់រំសុខភាពទាំងនេះ ។ អ្នកស្រីវេជ្ជ ប៊ូ ខេងថាវីន ប្រធានផ្នែកអប់រំសុខភាព ក៏បានលើកឡើងដែរថា "គោលបំណងក្នុងការធ្វើកងរដ្ឋសំរួលនាពេលនេះ គឺសំដៅចំពោះកុមារនៅតាមសាលាបឋមសិក្សា ដែលនេះមិនសំដៅទៅលើការកំណត់កំរិតថ្នាក់ណាមួយទេ" ។ សិក្ខាកាមដែលចូលរួមទាំងអស់ ត្រូវបានរៀបចំអោយចូលរួមពិភាក្សាជាក្រុមយ៉ាងសកម្ម និង សហការណ៍គ្នាយ៉ាងរីករាយបំផុតទៅលើកំណែប្រែកងរដ្ឋសំរួលទាំងនោះ ។

Dr. Chea Nguon recommended on distribution of IEC and bed-net along the target areas in order to better the supervision. "If the areas are not accessible to the IEC materials, we can't meet our supervisory need for monitoring," he added. Dr. Bou Kheng Thavrin, Chief of Health Education, reiterated as saying that its objective is to finalize checklists to be implemented for primary school children regardless of any grade limitation. Remarkably, in the workshop participants were actively and cooperatively obligated to discuss all the four checklists in group work.

នៅទីបញ្ចប់ អង្គសិក្ខាសាលាក៏សំរេចទទួលយក នូវពង្រាងកងរដ្ឋសំរួលទាំង៤ និងពង្រាងសេចក្តីណែនាំអភិបាលកិច្ចអប់រំសុខភាព ព្រមទាំងបិទអង្គសិក្ខាសាលា ក្នុងបរិយាកាសយ៉ាងសោមនស្សរីករាយទៅនឹងលទ្ធផលដែលទទួលបាន ។

At the end of the workshop, sample drafts on all four checklists and monitoring guidelines were approved unanimously and the event ended with high mood of mutual understanding. ■

ការបណ្តុះបណ្តាលអប់រំសុខភាពអំពីជំងឺគ្រុនចាញ់ដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិ ក្រុងកែប

ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងពីជំងឺគ្រុនចាញ់ និងលុបបំបាត់ជំងឺនៅតាមតំបន់ចម្លងជំងឺគ្រុនចាញ់ មន្ត្រីថ្នាក់ជាតិនៃមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ បានបើកវគ្គវិក្រិតការបំប៉នរយៈពេល៤ថ្ងៃ (២០-២៣ ខែមីនាឆ្នាំ២០០៧) ដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិនៅក្នុងសង្កាត់២៣នាគ្រុងកែបគឺ សង្កាត់អង្កោល និងសង្កាត់ពងទឹក ដែលក្នុង១សង្កាត់ៗមកពីភូមិចំនួន៤ និងត្រូវសិក្សារយៈពេល២ថ្ងៃ ។ ក្នុងនោះសិក្ខាកាមចូលរួមសរុបមានចំនួន ៤០ នាក់ ។ នេះជាលើកទី៣ហើយ ដែលក្រុងកែបបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិស្តីពីជំងឺគ្រុនចាញ់ ។ វគ្គវិក្រិតការនេះ មានគោលបំណងដើម្បីលើកឡើងវិញនូវមេរៀន ដែលអ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិបានសិក្សាកាលពីវគ្គមុនៗ ។ មុនពេលសិក្សាក្នុងវគ្គនេះ មានការធ្វើតេស្តវាយតម្លៃលើកំរិតយល់ដឹងពីជំងឺគ្រុនចាញ់ នៅមុនពេលនិងក្រោយពេលបញ្ចប់វគ្គសិក្សា ។ គួររំលឹកផងដែរថា នៅក្នុងវគ្គសិក្សា ក៏មានការណែនាំពីរបៀបប្រើប្រាស់ប្រភេទថ្នាំជ្រលក់មុង, ចំណុះទឹកដែលត្រូវលាយជាមួយថ្នាំ, វិធីការពារ និងការបំផ្លាញចោលនូវសំបកថ្នាំដែលបានប្រើហើយ (គឺត្រូវកប់ក្នុងដី រីឯផ្លាស្ទិកបរាងវាចោល) ។ ក្រោយបញ្ចប់វគ្គសិក្សា សិក្ខាកាមដែលចូលរួមបានលើកឡើងនូវសំណើខ្លះៗទាក់ទងនឹងផ្នែកសំភារៈដូចជា អាវយឺត, មួក, អាវភ្លៀង រឺ កង់ជាដើម ។ ■

Launch of Dengue Control Using VectoBac WG Larvicide

Kandal: On 7 May, 2007, Provincial Health Department in Kandal Province had introduced the utilization of VectoBac WG used for eliminating vector borne disease (dengue) under the honored participation from H.E Dr. Mam Bun Heng, Secretary of State for Ministry of Health, H.E. Dr. Duong Soheat, Advisor of Ministry of Health-cum-Director of CNM, H.E Nget Mony, Deputy Governor of Takhmao Town, Dr. Ngan Chantha, Vice director of CNM for DHF, Ms. Seelena Benziamin Representative from Valent Biosciences Corporation (VBC) and other provincial health staff.

Geographically, Kandal- one of the provinces of Cambodia lies in the plain region (3,568 km²) surrounded by lakes, streams, rivers and flooded areas bounding Phnom Penh city. Practically, people eke out a living by farming, fishing, toiling in garment factory and working as construction workers etc.

With geographical and climatic factor,

Dengue Hemorrhagic Fever (DHF) normally occurs during May to October. Statistically in 2006, Kandal province alone had dengue cases of up to 4,146 with 33 death cases. It is also denoted that Kandal

Ms. Seelena Benziamin, Representative from Valent Biosciences Corporation

province has launched Day of Abate Application twice (during April to August). This year Ministry of Health and CNM have brought out a new type of larvicide called VectoBac WG enabling to paralyze mosquito larvae effectively with long last-

ing efficacy of up to three months after applying into containers. It is not a chemical but a biological larvicide and safe to humans, animals and other insects.

VectoBac WG has US_EPA registration and OMRI certification. It is used by PAHO (WHO affiliate) in Brazil to control Aedes mosquitoes for dengue control and in Singapore by the government organization to control all mosquito species. Since its use from 2002, DHF has significantly reduced. This substance has been tested in Cambodia for three years with the approval from 'National Ethics Committee'. VBC donated 5 MT VectoBac WG and provided technical and operational support to control Aedes mosquitoes in Kandal province in 2007.

This is a program to support Ministry of Health in Cambodia to carry out an effective dengue control program. H.E. Dr. Mam Bun Heng had also paid a visit to apply larvicide along residential houses in this province at the end of the event. ■

ទិវាបង្ការការចម្លងជំងឺគ្រុនឈាម ដោយប្រើថ្នាំ VectoBac WG

ខេត្តកណ្តាល : ព្រឹកថ្ងៃទី៧ ឧសភា នៅមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកណ្តាល មានប្រារព្ធទិវាបង្ការការចម្លងជំងឺគ្រុនឈាមដោយប្រើថ្នាំ VectoBac WG ក្រោមអធិបតីភាព ឯ ឧ.វេជ្ជ. ម៉ម ប៊ុនហេង រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល . ឯ ឧ.វេជ្ជ. ខ្យង សុជាតិ ទីប្រឹក្សាក្រសួងសុខាភិបាល និងជានាយកមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់. ឯ.ឧ វេជ្ជ មុនី អភិបាលរងសុភកតាខ្មៅ . លោក វេជ្ជ ង៉ាន់ ចាន់ថា

កណ្តាលវិញ ខេត្តនេះជាតំបន់ទំនាបដែលសំបូរដោយបឹង, ស្ទឹង, ទន្លេ និងសំបូរ ដីលិចទឹកស្ថិតនៅព្រំទ្វីបភូមិភាគអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដែលមានផ្ទៃដីសរុបប្រមាណ ៣.៥៦៨ គម^២ ។ ជាទូទៅប្រជាជនក្នុងខេត្តកណ្តាល ប្រកបរបរធ្វើស្រែចំការ និង មួយចំនួនជាកម្មកររោងចក្រ. កម្មករសំណង់ និងអ្នកនេសាទត្រី ។ល ។

រួមផ្សំនិងកត្តាភូមិសាស្ត្រប្រជាសាស្ត្រ និងអាកាសធាតុផងនោះ ជំងឺគ្រុនឈាមជាទូទៅតែងតែកើតមានចាប់ពីខែឧសភា និងមានការរាតត្បាតរហូតដល់ខែតុលា។ ជាក់ស្តែងតាមស្ថិតិឆ្នាំ ២០០៦ មានករណីជំងឺគ្រុនឈាមរហូតដល់ទៅ ៤.១៤៦ករណី ក្នុងនោះមានស្លាប់រហូតដល់ ៣៣ករណី ។ គួររំលឹកផងដែរថា កាលពីឆ្នាំ២០០៦កន្លងទៅ ខេត្តកណ្តាលបានបើកយុទ្ធនាការដាក់ថ្នាំអាប៊ីត (Abate) ចំនួន២លើករួចមកហើយ គឺក្នុងកំឡុងខែមេសា ដល់ខែសីហា ។

នៅឆ្នាំនេះ ក្រសួងសុខាភិបាល និងមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ បាននាំនូវថ្នាំប្រភេទថ្មីមានឈ្មោះថា VectoBac WG ដែលអាចសំលាប់ដង្កូវទឹកបាន និងមានប្រសិទ្ធភាពយូររហូតដល់ទៅ៣ខែក្រោយពេលដាក់ថ្នាំនេះក្នុងពាងទឹករួច ។ ថ្នាំប្រភេទថ្មីនេះ មិនមែនជាសារធាតុគីមីទេ តែជាប្រភេទថ្នាំជីវសាស្ត្រ ដែលមានសុវត្ថភាពយ៉ាងល្អប្រសើរ មិនប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្ស, សត្វពាហនៈ និងសត្វល្អិតដទៃទៀតឡើយ ។

ថ្នាំ VectoBac WG ត្រូវបានចុះបញ្ជីទទួល

ស្តារពី US_EPA សហរដ្ឋអាមេរិច និងសញ្ជាបត្រពី OMRI ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០២មក ថ្នាំនេះត្រូវបានប្រើដោយ PAHO (WHO affiliate) ក្នុងប្រទេសប្រេស៊ីលក្នុងការសំលាប់មូសប្រភេទ Aedes mosquito ដែលជាភ្នាក់ងារចម្លងជំងឺគ្រុនឈាម និងបានប្រើក្នុងប្រទេសសិង្ហបុរីផងដែរដើម្បីសំលាប់ពូជមូសគ្រប់ប្រភេទ ។ ថ្នាំនេះ បានធ្វើការសាកល្បងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជារយៈពេល៣ឆ្នាំ មកហើយដោយមានការទទួលស្គាល់ពី NEC (National Ethics Committee) ។

ដូច្នេះទិវាដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ថ្នាំនាពេលនេះ ពិតជាយុទ្ធសាស្ត្រមួយយ៉ាងល្អប្រសើរ ដើម្បីលុបបំបាត់ជំងឺគ្រុនឈាមអោយទទួលបានផ្លែផ្កាប្រសើរក្នុងឆ្នាំនេះ ។ ក្រុមហ៊ុនវ៉ាលិនស៊ីយ៉ូ សាអ៊ិន កូរ៉េ បានឧបត្ថម្ភ 5 MT VectoBac WG ព្រម ទាំងជំនួយបច្ចេកទេស និងកិច្ចដំណើរការក្នុងការលុបបំបាត់មូសខ្លាក្នុងខេត្តកណ្តាលនាឆ្នាំ ២០០៧នេះ ។

នេះជាកម្មវិធីមួយក្នុងការគាំទ្រដល់ក្រសួងសុខាភិបាលនៃប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីលុបបំបាត់ជំងឺគ្រុនឈាមអោយមានប្រសិទ្ធភាព ។ គេសង្កេត ឃើញនៅពេលបញ្ចប់អង្គពិធីមានវត្តមានរបស់ ឯ.ឧ.វេជ្ជ. ម៉ម ប៊ុនហេង បានអញ្ជើញចុះដោយផ្ទាល់ ទៅដាក់ថ្នាំសំលាប់ដង្កូវទឹកនៅតាមលំនៅដ្ឋានរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទៅនោះ ។ ■

ប្រធានកម្មវិធីជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ និងលោកស្រី សេឡែណា ប៊ីនាមីន តំណាងក្រុមហ៊ុនវ៉ាលិនស៊ីយ៉ូ សាអ៊ិន (Valent biosciences Corporation) ព្រមទាំងមានការចូលរួមពីមន្ត្រីមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកណ្តាលជាច្រើនរូបទៀត ។

បើនិយាយពីស្ថានភាពភូមិសាស្ត្ររបស់ខេត្ត

Refresher Training Course to VHVs in Ochum

ការបណ្តុះបណ្តាលមេរៀនសារឡើងវិញដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិស្រុកអូរជុំ

ផ្តាច់ចិត្តម្តាយ

មានបងប្អូនអ្នកមានពន្លាត មានបំណងចង់ធ្វើអោយម្តាយខ្លួន ដែលមានអាយុ៨០ឆ្នាំ មានការសប្បាយចិត្តនៅថ្ងៃកំណើតរបស់ គាត់ ។ កូនប្រុសទី១ បានទិញផ្ទះដីធ្លីមួយអោយម្តាយ ។ ថ្ងៃនៃកង កូនទី២ បានទិញឡានទំនើបមួយ និងជួយអ្នកបើកម្នាក់អោយ ។ រីឯកូនទី៣វិញខុសគេ ព្រោះគេដឹងច្បាស់ថាម្តាយមាន ភ្នែកអន់ អានសៀវភៅធម៌មិនបានច្បាស់ ក៏នឹកឃើញទិញសត្វសេកមួយ ក្បាល ដែលចេះនិយាយនិងអាចសូត្រចាំបានល្អអោយម្តាយ ។

...ក្រោយមក បងប្អូនទាំងពន្លាត ក៏បានទទួលលិខិតសរសើរពី ម្តាយ ។ លិខិតកូនទី១សរសេរថា " ផ្ទះដែលកូនទិញនោះវា ធំពេក ម្តាយអាចប្រើបានតែ១បន្ទប់ប៉ុណ្ណោះ តែម្តាយត្រូវបោសសំអាត គ្រប់បន្ទប់រាល់១ថ្ងៃ " លិខិតកូនទី២សរសេរថា " ម្តាយមិនសូវជា ចេញទៅក្រៅញឹកញាប់ប៉ុន្មានទេ ដូច្នោះបានដែលកូនទិញអោយ ម្តាយកម្របានជិះណាស់ " ។ ចំណែកលិខិតកូនទី៣សរសេរថា " កូន សំឡាញ់ម្តាយ កូនពិតជាធ្វើអោយម្តាយពេញចិត្តមែន កូនមាន ដែលកូនយកអោយម្តាយនោះ ពិតជាមានសេដ្ឋកិច្ចជាមែន "

កែវិញទាន់

យុវជនប៉េដេម្នាក់ទៅរកគ្រូទាយដើម្បីមើលរាសីរបស់ខ្លួន ។ លោកគ្រូទាយប្រាប់៖

- ប្អូនឯងនឹងមានសុភមង្គលបំផុត ពេលប្អូនឯងបានជួបស្រីម្នាក់ក្នុង រវាង៣ខែទៀត ។
- ទេ ខ្ញុំចូលចិត្តប្រុសអត់ចូលចិត្តស្រីទេ ។
- ដឹងថាភ្ញៀវរបស់ខ្លួនជាមនុស្សប៉េដេ លោកគ្រូទាយកែភ្លាម៖
- កុំអាណ ខ្ញុំនិយាយអត់ទាន់អស់ឯណា នាងនោះមានប្តីរួចហើយ ពេលប្អូនឯងស្គាល់នាង គឺប្តីរបស់នាងនឹងក្លាយជាដៃគូផ្តល់ សុភមង្គលដល់ប្អូនឯង យល់ហើយនៅ?

In and Out

Once upon a time a mother skunk had two children named "In" and "Out". They were very active children and whenever In was in, Out was out. When Out was in, In was out.

One day when Out was in and In was out, the mother skunk said "Out, go out and find In and tell In to come in." Out went out to find In to bring In back in. Within a minute, Out came back in from going out and Out brought In right back in. Amazed, the mother skunk said, "Out, you just went out to find In and brought In right back in! How did you do it?"

To this, Out replied "Instinct!" [In stinked]

Father or Mother?

A: Just look at that young person with the short hair and blue jeans. Is it a boy or a girl?
 B: It's a girl. She's my daughter.
 A: Oh, I'm sorry, sir. I didn't know that you were her father.
 B: I'm not. I'm her mother.

A panda

A panda bear walks into a restaurant. He orders the special and eats it. After eating, he pulls out a pistol, kills the waiter and starts to walk out the door. The owner of the restaurant says, "Hey, what are you doing? You come in here, you kill my waiter and walk away without saying a word. I don't understand."

The panda says, "Look it up in the dictionary," and walks out the door. So the owner gets out a dictionary and looks under the heading "Panda". It reads: panda black and white animal; lives in central China; eats shoots and leaves.

Understanding and eradication of malaria along zones at risk is the major task of Ministry of Health. In early May 2007 under ADB project, trainers from CNM opened a two-day refresher training course for 20 Village Health Volunteers from 10 villages in Ochum district, Rattankiri province. This training focused on the overview of the lessons VHVs had previously learnt. Prior to the training session, there was a warming-up of pre-test to assess their understanding of malaria prevention. A post-test after the study was also done. During the session, there was a guidance to trainees on utilization of insecticide substance, volume of water mixing and the prevention. After the training, we received fruitful results: 59% for pre-test and 88% for post-test.

ការយល់ដឹងពីជំងឺគ្រុនចាញ់ និងការលុបបំបាត់ជំងឺ នៅតាមតំបន់ចម្លងជំងឺគ្រុនចាញ់គឺជាទិសដៅដ៏ចម្បងរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល ។ ដូច្នោះហើយទើបនៅដើមខែឧសភាឆ្នាំ២០០៧កន្លងទៅនេះ មន្ត្រីមកពីមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ ប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ បានបើកវគ្គបង្រៀនមេរៀនបំប៉នបន្ថែមសារឡើងវិញ ដែលមានរយៈពេល២ថ្ងៃដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តមកពីភូមិចំនួន១០ ក្នុងស្រុកអូរជុំ ខេត្តរតនគិរី ក្រោមជំនួយពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។ ក្នុងនោះសិក្ខាកាមចូលរួមសរុបមានចំនួន ២០នាក់ ។ គោលបំណងនៃវគ្គនេះ គឺដើម្បីរំលឹកឡើងវិញនូវមេរៀនដែលអ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិ បាន សិក្សាកាលពីវគ្គមុនៗ និងណែនាំពីរបៀបប្រើប្រាស់ ប្រភេទថ្នាំជ្រលក់មុង, ចំណុះទឹកដែលត្រូវលាយជាមួយថ្នាំ និងវិធីការពារ ។ ក្រោយពីបញ្ចប់វគ្គសិក្សា យើងទទួលបានលទ្ធផលជាទីពេញចិត្តពីការធ្វើតេស្តវាយតម្លៃលើការយល់ដឹងពីជំងឺគ្រុនចាញ់របស់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិ ក្នុងនោះលទ្ធផលមុនពេលសិក្សាទទួលបាន ៥៩% និង ក្រោយពេលសិក្សាទទួលបាន៨៨% ។

Training to School Teachers and PHD Staff

Mr. Som San, one of the trainees, chief of cluster school from Prey Kdey village, Tang Krasau commune, Prasart Sambor district said: "Malaria mostly endangers risk in Sandan district, Kampong Thom Province."

He added that "The malaria training course I am attending to day is the most important I've ever jointed. So far, there was only training on AIDS, Bird Flu...more than that malaria education presented just in grade 6 of the public school's academic program, so it is not enough without further helps from NGOs and Ministry of Health."

Trainers from CNM lectured the basic communication skills, malaria control and prevention, cause of malaria and game demonstration to the trainees. After the training, the learners need to disseminate lessons learnt to other teachers and students. At the end of the training, learners had gleefully received school bags along with IEC materials together with budget for traveling and transportation. ■

Malaria still rages in the remote villages in Cambodia, so to strengthen the communication skills and measure control practice about malaria, the National Malaria Center had organized a two-day training course by collaborating with PHD (Provincial Health Department) and PED (Provincial Education Department) with budget support from GF, Round 4. The training course was conducted in 4 provinces: Siem Reap, Kampong Thom, Oddor Meanchey and Banteay Meanchey. There were about 100 participants in each province. Participants attending the training were directors of primary schools and cluster primary schools; in turn after the training, they will help educate children/students in their community and in schools.

Smiling when asked about the training,